

Schwangart F. Über den Parasitismus von Dipterenlarven in Spinnenkokons. Zeitschr. wissenschaftl. Insekt. Biologie 2, 1906 p. 105—107.

Séguy E. Faune de France. Diptères brachycères. Muscidae acalypterae et Scatophagidae. 1934.

Stackelberg A. A. Verzeichnis der schädlichen Insekten der palaearktischen Region. Teil I. Schädlinge der Landwirtschaft. Bull. of Plant Protection. 1 series 1932. Leningrad.

Voukassovitch. Sur deux diptères parasites (*Siphonella ruficornis* Macq. (*nucis* Perr.) et *Discochaeta cognata* Schiner (= *hyponomeutae* Rdi.) Bull. Soc. Hist. Nat. Toulouse LIV (1926) 1927 p. 219—222.

J. C. H. DE MEIJERE.

Anslijn Nz, Nicolaas.

Geboren 12 Mei 1777, overleed Nicolaas Anslijn 18 Sept. 1838. Hij is vooral bekend als paedagoog. In zijn jeugd, door de omstandigheden begonnen als boekbinder het handwerk van zijn vader voort te zetten, ging hij al spoedig over tot het onderwijs. Zijn zwakke gezondheid dwong hem later tot het geven van privaattlessen. Deze zwakke gezondheid was hem echter geen beletsel tot het schrijven van paedagogische geschriften en het propageeren van de denkbeelden van Pestalozzi. Zijn meest bekende geschriften waren „De brave Hendrik” en „De brave Maria”, die tot lang na zijn dood talloze malen herdrukt werden en zelfs in het Engelsch vertaald werden. Dit alles zou echter geen reden zijn, om den man in een entomologisch tijdschrift te herdenken, wanneer hij niet genoemd moest worden bij hen, die, in den tijd van verval na de Napoleontische oorlogen, getracht hebben, zich rekenschap te geven van onze entomologische rijkdommen. Naast de faunistische auteurs uit dien tijd, J. A. Bennet en G. van Olivier, Professor Th. v. Swinderen te Groningen, Professor Jan van der Hoeven te Leiden, bekleedde Anslijn een bijzondere plaats, doordat hij het onderwijs in de Natuurlijke Historie op de lagere school invoerde. Een der hulpmiddelen, die hij daartoe gebruikte, waren zijn publicaties. Hiervan noem ik slechts diegene, die entomologie bevatten:

1. Systematische beschrijving der voor ons meest belangrijke voortbrengselen uit de drie Rijken der Natuur, 1822-29, 13 deelen.
2. Geschenken uit het Rijk der Natuur; 8 deelen. (datum?)
3. Afbeeldingen van Nederlandsche dieren, 2 deelen met 316 platen. 1825-38. (Verschillende data worden van deze publicaties opgegeven.)
4. Systematische beschrijving der Insekten, 2 deelen. 1824-29.

5. Lijst van de Nederlandsche Insekten, meest in den omtrek van Haarlem gevonden. Natuurk. Verh. Haarlem XV—XIX. 1826-31.

Het opmerkelijke van de publicaties met platen is, dat deze veelzijdige man de platen zelf op steen zette en waarschijnlijk ook zelf uit de hand kleurde. Naast de andere entomologen, waarbij niet vergeten moeten worden zij, die de economische entomologie in dien tijd hoog hielden, maakt deze autodidact aanspraak op deze korte herdenking.

Referenties:

Hoek, P. P. C. Bibliographie der Fauna van Nederland. Leiden Brill. 1888.

Horn, W. en Schenkling, S. Index Litteraturae Entomologicae, Selbstverlag Berlin. 1928—1929.

Nieuwe Rotterdamsche Courant. Zondag 18 Sept. 1938. Ochtendblad A.

Bergen, N.-H., 18 Sept. 1938.

D. MAC GILLAVRY.

Wespen in 1937 en 1938.

Kenmerkte zich de zomer en het najaar van 1937 door de enorme hoeveelheid wespen in Bergen N.H., zeer verschillend was dit in 1938. In 1938 kwamen reeds zeer vroeg de overwinterde vrouwelijke wespen in grooten getale te voorschijn. De warme maand Maart zal daar wel toe hebben bijgedragen. Opmerkelijk was, dat al zeer spoedig het aantal wespen verminderde. Terwijl b.v. in mijn boomgaard de wespen in 1937 een plaag waren en zij zeer schadelijk waren aan de vruchten, speciaal aan de suikerperen, zag ik dit najaar aldaar geen enkele wesp. Daarentegen bericht de heer v. d. Wiel mij, dat hij in Amsterdam veel wespen zag. De heer Barendrecht, Amsterdam, merkte evenals ik vele vroege wijfjes op en een snelle verdwijning van hun aantal. In Baarn (Vriesendorp) waren dit najaar wel wespen waargenomen, maar niet overtalrijk.* Misschien geven deze gegevens anderen aanleiding ook hunne bevindingen mede te deelen omtrent de frequentie der wespen.

Bergen N.H.

D. MAC GILLAVRY.

Vanessa io L. var. fulva Oudmns. uit de vrije natuur.

Van deze merkwaardige kleur-afwijking, welke 28 Oct. 1905 in het Tijdschr. v. Entomol. Vol. 48, p. 6 wordt beschreven en op pl. 2, fig. 4 afgebeeld, kon door mij, op de afdeulingsvergadering N. Holland-Utrecht 28 Sept. 1938, een

*) De heer Walrecht te Biezelingte vermeldt analoge ervaringen in de Levende Natuur, Jaarg. XLIII, afl. 6, 1 Oct. 1938, p. 192.